

Het Britse Nationaal Geluk

Column Van Kesteren

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) brengt periodiek het humeur van de Nederlander in kaart. Zo ook in 2013, het 5e jaar van de economische crisis.

Wat blijkt? We zien in onze naaste omgeving wel mensen die hun baan verliezen en ouderen die nauwelijks rond kunnen komen, maar toch maken we ons geen grote zorgen over onze eigen toekomstige financiële situatie. Kortom, op micro-niveau is de Nederlander gelukkig.

Hoe anders is het gesteld met het vertrouwen in de politiek. De Nederlander is ontevreden over de Haagse politiek. Om over de EU nog maar te zwijgen. Dit heeft ongetwijfeld te maken met de economische crisis, die vraagt om nieuwe bezuinigings- en overlegfondsen. Met alle onzekerheid van dien. Ongeveer tweederde van onze landgenoten vindt dat Nederland zich in de verkeerde richting ontwikkelt.

Hoe zeer onze premier het pessimisme ook probeert weg te lachen, op macroniveau blijft de Nederlander gewoon doorgaan met somberen.

Anders dan je zou denken, is die somberheid niet van vandaag. Ook vóór de crisis waren we al somber, weet het SCP. Pessimisme zit blijkbaar stevig in onze genen verankerd. Ook wanneer de welvaart en het welzijn in de komende jaren stijgen, zullen we dus gewoon lekker negatief blijven over regering en volksvertegenwoordiging.

Hoe komt het nou dat we onszelf overschatten en de wereld om ons heen onderschatten? Dat heeft alles te maken met ons brein dat gericht is op overleven. Daarom dringen (levens)bedreigende situaties onmiddellijk tot ons door. Slecht nieuws zien we altijd, goed nieuws veel minder.

Bovendien bestaat er in ons brein zoiets als 'het psychologische immuunsysteem'. Dat zorgt ervoor dat we significant optimistischer zijn over zaken die we denken te kunnen beheersen. Een hoger cijfer voor wiskunde bijvoorbeeld, is haalbaar door harder te studeren, minder te feesten of bijles te nemen. Maar als je vraagt hoe we Europa uit de crisis kunnen trekken, dan komen we niet verder dan beelden van luie knoflookvreters, machtsmisbruik, corruptie en verspilling van belastingcenten.

Dergelijke beelden versterken het gevoel van machteloosheid, zorgen ervoor dat we achterover gaan leunen en geen enkel vertrouwen hebben in een goede afloop.

Laten we ons in 2014 nu eens niet laten foppen door onze eigen hersenen. Laten we proberen positief te denken en ook het goede nieuws te zien. Laten we vertrouwen hebben in de oplossingen die de politiek voor ons in petto heeft. Laten we vertrouwen op de in mijn ogen onbegrensde mogelijkheden van wetenschap en technologie.

Ik ben heus niet zo naïef dat ik denk dat alle problemen op korte termijn en zonder hobbels opgelost zullen worden, maar een beetje meer Mark Rutte in je hersenen mag best wel.

Ik wens u een gelukkig 2014.

GERT-JAN VAN KESTEREN

IS MANAGEMENTCONSULTANT BIJ CONDOR CONSULTANCY

GERT-JAN@MEAT-CO.NL

FOTO GER THIJSSSEN

